

П В Ц В Р М Р Е ђ е

Ф

СВЕТО СТАМЕНОВ

Н о

О

Л

Ц

Е

П

Њ

У З

И

И Г

В Д

Ц

Ж

Г

Ф

Х

К

Ц

У А

Ф

А

А

А

Ј

У

Ж

У

А

Т

З

Ц

Б

**ЈАЗИКОТ - НАШАТА
ЕДИНСТВЕНА КОМПЛЕТНА
ТАТКОВИНА**

Л

М

В

В

Б

П

З

С

Б

Г

И

Г

С

Ц

Е

Њ

Р

Ј

Т

II книга

А

В

3

Свето Стаменов
ЈАЗИКОТ - НАШАТА ЕДИНСТВЕНА КОМПЛЕТНА
ТАТКОВИНА - II книга

Рецензенти:

проф. д-р Лјудмил Спасов
проф. д-р Димитар Пандев
д-р Ана Витанова – Рингачева
м-р Елизабета Кузмановска
Зоран Иванов

©Sveto Stamenov, 2021.

Сите права на ова издание се заштитени со закон. Забрането е копирање, умножување и објавување на делови или на целото издание во печатени или во електронски медиуми или за друг вид јавна употреба или изведба без претходна согласност на издавачот или на авторот.

Свето Стаменов

**ЈАЗИКOT - НАШАТА
ЕДИНСТВЕНА КОМПЛЕТНА
ТАТКОВИНА**

II книга

**Скопје
2021**

СОДРЖИНА

⇒ Воведно слово	15
⇒ проф. д-р Димитар Пандев: Книга која предизвика револуција во македонската културна свест	19
⇒ проф. д-р Људмил Спасов: <i>За македонските работи</i> – македонска национална програма	32
⇒ проф. д-р Марија Коробар – Белчева: Македонскиот литературен јазик – столб на македонската нација	44
⇒ проф. д-р Елена Јованова – Грујовска: 65 години Институт за македонски јазик <i>Крсте Мисирков</i>	54
⇒ проф. д-р Људмил Спасов: Зарем толку малку си го познаваме нашиот мајчин македонски јазик?	66
⇒ проф. д-р Људмил Спасов: Денот на македонскиот јазик – 5 Мај	80
⇒ проф. д-р Елена Јованова – Грујовска: Како до што поголема употреба на македонскиот јазик?	96
⇒ проф. д-р Димитар Пандев: Македонистички јубилеи.....	104
⇒ проф. д-р Димитар Пандев: Слово за Блаже Конески – I дел	115
⇒ проф. д-р Димитар Пандев: Слово за Блаже Конески – II дел	131
⇒ проф. д-р Димитар Пандев: Окружието на Конески ...	141
⇒ проф. д-р Димитар Пандев: За најновите посегања по македонскиот јазик од бугарските академици	157
⇒ проф. д-р Снежана Велковска: Кај бугарските академи-	

ци нема наука, туку чиста политика.....	177
⇒проф. д-р Људмил Спасов: Нов закон за уште поголема афирмација на македонскиот стандарден јазик	188
⇒проф. д-р Димитар Пандев: 75 години македонски правопис	201
⇒проф. д-р Људмил Спасов: Седум и пол децении македонски јазик, азбука и правопис.....	211
⇒проф. д-р Димитар Пандев: Јубилеен поглед врз јубилеите	225
⇒проф. д-р Снежана Велковска: Седум и пол децении македонски јазик, азбука и правопис	240
⇒проф. д-р Елена Јованова – Грујовска: Сите ние сме Блажеконевици	251
⇒проф. д-р Људмил Спасов: Се судираме со моментално најголемиот национализам на овие простори	261
⇒Тони Гламчевски: Бугарска рампа на македонскиот пат кон Европа.....	270
⇒проф. д-р Димитар Пандев: Генезата и суштината на бугарските антимакедонски кампањи.....	281
⇒Зоран Иванов: Амнезијата како главна доктрина на бугарската политика и наука.....	294
⇒проф. д-р Људмил Спасов: Сè додека постојат Македонците ќе постои и македонскиот јазик.....	307

ПРИЛОГ:

⇒Свето Стаменов – Билјана Таневска – Спиоровска: Македонскиот јазик и медиумите	317
⇒Свето Стаменов – Искра Чоловик: Македонското радио – бастион на македонскиот литературен јазик	345
⇒проф. д-р Људмил Спасов: Интервјуата на Свето Стаменов се неопходен документ за времето	373

- ⇒ проф. д-р Димитар Пандев: Моќта на јазикот преку медиумската моќ на радиото засведочена во двотомна книга ...376
- ⇒ доц. д-р Ана Витанова – Рингачева: Низ пасажите на македонскиот јазик 379
- ⇒ Зоран Иванов: Човек – Библиотека во библиотека... 390
- ⇒ м-р Елизабета Кузмановска: Дело од исклучително значење за нашиот македонски стандарден јазик 393
- ⇒ Свето Стаменов– библиографски нишки 397

доц. д-р Ана ВИТАНОВА - РИНГАЧЕВА

НИЗ ПАСАЖИТЕ НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Свето Стаменов: *Јазикот - нашата единствена комплетна татковина, I - II*, Скопје: 2021

По повод 95-годишнината од смртта на Крсте Пејков Мисирков (1926-2021) и 100-годишнината од раѓањето на Блаже Конески (1921-2021)

Нашиите творци треба да го знаат своа, тие што на презрениот досега македонски збор му ја враќаат својата линија, како на златното јаболко фрлено в кал. Во нашиот слух се имаат најласкано многу туѓи звуци, често појасвесно туѓото ни се чини поарно од нашето, но нема да мине долго, и сите нас, нашето сакам, изговорено од нашата сцена, ќе не понесе во претвора како најубав Пушкинов стих од устата на Тајјана.

*Блаже Конески*¹

Годината 2021 е на својот залез. Притиснат во грч, Македонецот поминува уште една од многуте, досега изодени патеки до врвот, каде што стои крстот на распетието. Македонскиот народ не еднаш ја одживеал судбината на понижен, погазен и смачкан род, но сепак, жилаво грабел, за да се исправи и да продолжи да оди: *Сум избран - сета невола и тага / и сета роп-*

¹Блаже Конески, *За македонскиот литературен јазик*, Скопје, Култура, 1967, стр. 10.

ска потиштеност грда/ на еден народ да ја истрадам / молчаливо и тврдо да ја носам. / И бележен со некој пален знак. (Б. Конески, Григор Прличев). Родени во палежно време, одбраните водачи ја прифаќаат судбината и беспоговорно му се предаваат на позивот. Ним судбината им одредила на својот грб да носат тешко бреме, да бидат водачи на *ослепените*, на оние кои од силните снопови пропагандистичка светлина, не можат да го пронајдат вистинскиот пат. Голема вистина е мислата дека токму тие *избраните*, остануваат неразбрани во своето време, нивната мисла скоро секогаш наидува на отпор токму од оние кои не можат да допрат до нејзината суштина. Годината 2021 е година на два големи јубилеи кои за македонскиот народ, јазик и воопшто за државата, значат два силни столба вкопани длабоко во темелите. Годинава сме најгласни, најгорди и најсвои. Со одбрани зборови говоревме и сè уште говориме за нашето македонствување низ вековите, некогаш одамна сонувано како последен претсметен сон на големиот Крсте Петков Мисирков, кога во 1926 година во Александровата болница во Софија го напушта земниот свет, а само пет години пред тоа, во 1921, во трошната небреговска куќа се раѓа Блаже Конески, човекот кој ќе го обвистини идеалот на својот претходник. Цели пет години биле современици, едниот на крајот од својот пат, со поглед свртен кон залезот, а другиот на изгрејсонцето на животот, вслушан во звукот на црковната камбана. Мисирков и Конески ја создадоа големата слика за Македонија и македонскиот народ, онаа слика пред која ние денес гордо стоиме, нарекувајќи се Македонци кои зборуваат македонски јазик. Токму таа слика е создадена уште тогаш кога малкумина биле свесни за нејзината вредност. Продорен е стихот на Конески во поемата *Ракување: О, треба да сме триж силни по дух, / деца на мало, потиснато племе...* Тоа се тие деца, родени, задоени и израснати со зборот на мајките кои на најубав чист македонски јазик им пееле заспивалки, ги нишкале за да заспијат, сонувајќи утро. Тоа се големите дејци кои, како што

вели Старделов, *направија коперникански пресврти* во обидот да ги растајнат патиштата по кои јазикот тајно минува, за на крајот да стигне до местото каде треба да се случи неговото крунисување.

Низ пасажите на македонскиот јазик мислата потајно поминува, таа разиграна и слободна мисла која ги освојува пространствата надвор од лингвистичките граници исцртани во лингвистичките карти. Токму јазикот му дава неограничена слобода на авторот да твори и создава нови светови, раслојувајќи ги зборовите да создава нови значења, да гради метафори, *најдлабоките лежишта на јазикот* (Старделов), да персонифицира, да зборува низ алегорија. Јазикот е медиумот преку кој ги осознаваме пораките од минатото, преку него градиме мостови на поврзување на нашата мисла и мислата на нашите предци. Нашите духовни ракувања со претходниците и големите идеолози на македонскиот јазик, се своевиди сеанси за пренесување на духовното наследство од една на друга генерација. Опсежните лингвистички, книжевни, историски, фолклористички истражувања што досега се направени, а и допрва ќе се прават, имаат за цел, зацврстување на темелите врз кои е граден македонскиот јазик. Исклучителни авторитети од Македонија, но и од странство, со години работат на истражување на посебностите на македонскиот јазик, а нивниот труд станува видлив во објавените книги, трудови во зборници од конференции, симпозиуми и семинари. Голем број странски слависти и големи лингвисти се изјасниле за посебноста и вредноста на македонскиот јазик, со тоа ја пренеле вистината за него на сите светски меридијани. Во 1952 година Хорас Лант, професор на Универзитетот Харвард и студент на Роман Јакобсон ја објавува *Граматика на македонскиот литературен јазик* на англиски јазик. Покрај него би ги споменале: Нуло Миниси, Пјанка, Хил, Лубаш, Фридман, Ускова, Крамер и многу други. Македонскиот јазик се изучува во повеќе од 30 светски универзитети, а е застапен во Општословенскиот

лингвистички атлас (ОЛА), Европскиот лингвистички атлас (ЕЛА) (Atlas Linguarum Europae - ALE), Малиот балкански атлас и сл.

Македонскиот јазик **значи** низ трудовите на научниците, универзитетските професори и истражувачи во и надвор од македонските универзитети, институти и лекторати. Македонскиот јазик **зрачи** преку стихот, преку поезијата, прозата, драмата, есеистиката, публицистиката, етерот. Грижата за јазикот е нашата заедничка мисија и врв на родољубието, на почитта кон татковината. Факултетите, институтите, училиштата, медиумите (телевизијата, радиото, електронските и печатените медиуми), сите институции поединечно, но и секој од нас како единка, носат одговорност за грижата кон нашиот јазик. *Најглавна е свеста за јазикот, ако ние немаме, не носиме свест како треба да го негуваме и да зборуваме на нашиот македонски јазик, сите декрети, закони се навистина напразно.*² Индивидуалната свест за јазикот е свест за неговото суштинско значење за нас и за татковината. Постојат поединци кои со својата работа и посветеност покажуваат постојана грижа и љубов кон нашиот јазик, токму тие се најсветлите примери за тоа како се милува јазикот, како што велеше Мисирков.

Македонското радио – Радио Скопје преку емисиите на вредниот публицист и новинар Свето Стаменов, покажува посебен однос и грижа за нашето најголемо духовно наследство. Студијата на Македонското радио за Свето Стаменов и неговите соговорници се мали предавални од кои, преку етерот, прозвучува вистината за македонскиот јазик и така прочистена влегува во сечиј дом. Македонското радио продолжува да биде најголемата школа за говорништво, за тоа што значи да се говори убавиот и чист македонски јазик, правилно да се акцентира, да се

² Снежана Велковска. *Кај бугарските академици нема наука, туку чиста политика*. Во: Свето Стаменов. *Јазикот - нашата единствена комплетна татковина*, II книга, Скопје, стр.184.

практикува правилна дикција и да се негува убавиот израз. Од многуте реализирани разговори со авторитети од областа на македонистиката, Стаменов прави сериозен чекор, сите нив да ги стави меѓу корици, за да останат како најсилен аргумент во нашата борба за докажување на вистината, која сама по себе е аксиома. Во двотомното издание насловено *Јазикот - нашата единствена комплетна татковина*, култната мисла на големиот Блаже Конески, нашето вјерују, објавени се педесет интервјуа. Со самото тоа што многу авторитети од научната сфера на македонистиката покажале интерес да застанат пред микрофонот на Македонското радио, говори за неисцрпноста на темата и нејзината постојана актуелност. Нашиот прочит на приложеното двотомно издание, открива дека Стаменов за свои соговорници одбира авторитети со сериозен багаж од знаење за македонскиот јазик, неговата историја, развој, медиумски третман, социолингвистички анализи, јазикот како аргумент во пропагандистички цели и сл. Во интервјуата, соговорниците на Стаменов споделуваат свои размисли, но и богата фактографија за историскиот развој на македонскиот јазик, создавањето на македонскиот правопис, *Толковниот речник на македонскиот јазик*, *Речникот на македонскиот јазик*, за дигитализација на истиот и негова поголема достапност до сите, за современите јазични состојби и сл. Во двата тома застапени се интервјуата со: проф. д-р Елена Јованова – Грујовска, проф. д-р Људмил Спасов, академик проф. д-р Витомир Митевски, м-р Елизабета Кузмановска, проф. д-р Искра Пановска – Димкова, проф. д-р Марија Коробар – Белчева, проф. д-р Снежана Велковска, проф. д-р Васил Тоциновски, д-р Татјана Б. Ефтмоска, покојната проф. д-р Снежана Веновска – Антевска, проф. д-р Димитар Пандев, д-р Славчо Ковилоски, Миле Попов, Тони Гламчевски и Зоран Иванов. Одговорите на прашањата на соговорниците на Стаменов имаат неверојатно широк опфат на размисли што допираат историографски, книжевно – историски, лингвистички и, воопшто,

општонаучни вистини.

Втурнати во еден постојан кипеж од историски неправди, неvistини, лаги и погрешно интерпретирани историски факти, јазикот е како силниот раскрилен орел во сказните, онаа голема птица, којшто носејќи не на своите крилја, не спасува од бездната во која сме пропаднати. Мисирковото и Блажеконеското дело се нашиот најсилен аргумент против сите небулози за нашето постоење и опстојување, аргументи кои пред повеќе од сто години сме ги добиле во наследство. Опстојбата на државата и нејзиниот сигурен од кон иднината, зависат од односот на нејзиниот народ кон јазикот. Јазикот е најточниот патоказ што треба да го следиме, за да се издигнеме над ефемерните и небулозни неvistини, за тоа дека токму тој постои помалку од еден век. Преку јазикот ги градиме нашите лични и колективни односи со светот, но и со самите себе, јазикот е кодот што ги отвора вратите кон сите реални и имагинарни светови. Македонската книжевна продукција, македонската песна и фолклор, македонскиот филм и театар го носат македонскиот збор, го расфрлаат како ветрот семето, за да оплоди, да даде нов плод. Така било, така и ќе продолжи да биде! Зарем тој влог е премал за да веруваме дека каква и да било политички мотивирана агресивна идеја може да ја промени вистината за постоењето на македонски народ и македонски јазик?! Нашето траење низ времињата било возможно само поради тоа што народниот јазик ни бил потпора, сме живееле со песните, приказните, легендите, верувањата, обичаите, ората, носиите и низ сето она што традицијата ни го сочувала и ни го дала. Токму таму, во традицијата е коренот на нашиот македонски јазик, кој во време кога неговата стандардизација станува неопходна, добива легитимитет на официјален литературен јазик на македонскиот народ. Македонскиот јазик е природна творба создадена од жив извор, чија издашност не се намалила до денес. Тој природно се храни од традицијата, од живиот говор на говорителите, кои по природен пат им го прене-

суваат на своите потомци. На прашањето, како да го збогатиме нашиот речник, Конески одговара: *Треба да го изнајдеме и да го искористиме секое здраво и животворно зрно од нашето веќе натрупано речничко богатство.*³ И Мисирков и Конески посакуваа плодна жетва.

Крсте Петков Мисирков, *Балканскиот лингвистички Моцарт* (Јордан Плевнеш) и Блаже Конески, *Џинот од Небрегово* (Вера Стојчевска – Антиќ) се двете најзнаменити личности, носители на двете најзначајни епохи за македонската самобитност. Воодушевува сознанието дека како народ сме имале двајца големи интелектуалци, едниот за да ја заора браздата и да го фрли семето, а вториот да создаде услови да го изрти, да му полее вода, за да израсне и да даде плод. Првиот, Мисирков, претставникот на социолошката струја во лингвистиката (според Димитар Пандев), го премости македонскиот XIX век, а вториот, Конески (кодификаторот на македонскиот јазик) ги насипа бреговите, за да го крепат мостот преку кој треба да поминеме носејќи го со себе јазичното богатство. Со него, вели Стаматоски, *завршува многугодишната борба на најголемите умови на македонскиот народ за свој литературен јазик и за изградба на своја култура врз еден општоприемлив стандард, но со него истовремено и започнува слободното вистински сопственото проучување на разни аспекти на македонскиот јазик и тоа врз солидни научни основи.* Две испреплетени годишнини, како бетонот и железото кои, ако не се поврзат заедно, цврсти градби не би постоеле. Темелот беше создаден, требаше само упорно и деноноќно да се гради, цврста и простум исправена задужбина. Во нејзиното издигнување камен ставија и претходниците на Мисирков и Конески, коишто проф. Пандев ги нарекува *македонистичка авангарда која стои на првата борбена линија, тоа е она живо месо кое, на извесен начин, исчезнува од сцената трагично,*

³ Исто со фуснота 1, стр. 21.

за потоа да се појави онаа, би рекле, втора фаланга која ќе ги освои просторите на речта и културата. Пандев започнува од средновековието, браќата Кирил и Методиј, Седмочислениците, Кирил Пејчиновиќ, Партение Зографски, Григор Прличев, Ѓорѓи Пулевски, Темко Попов и Лозарите, Кузман Шапкарев и Учебници-карите.⁴ Воодушевува подготвеноста на Мисирков и неговите истомисленици за формирање цело едно движење коешто ќе ги застапува идеите на македонизмот. Мисирков е стожерот на идејата за формирање на Македонското научно – литературно другарство, јадрото на македонската интелигенција, кое прераснува во најзначајната македонска институција каде што се дискутираше за аспектите на македонското прашање.⁵ Ваквиот организиран начин на дејствување, значи мобилизација на силите кои се борат за иста цел, истакнување на посебноста на македонскиот јазик и негово оформување и кодифицирање како официјален јазик на македонскиот народ.

Денес, македонскиот јазик е темелот на нашиот македонски идентитет, на државата и на нашето постоење како посебен народ, признаен и препознаен во светот. Небулозната идеја за македонскиот јазик како конструкт, прозвучува празно секогаш кога ќе се фрли поглед на претходно изложените факти. Не треба да се заборава најважното, вели проф. Људмил Спасов во своето интервју, дека основната цел на создавањето на современата азбука и правопис на македонскиот јазик била да се истакне неговата посебност токму во однос на бугарскиот и српскиот стандарден јазик.⁶ Учејќи ги другите јазици, читајќи

⁴ Димитар Пандев. *Слово за Блаже Конески - I дел*, Во: Свето Стаменов. *Јазикот - нашата единствена комплетна татковина*, II книга, Скопје, 2021, стр. 117.

⁵ Марија Коробар – Белчева. *Македонскиот литературен јазик - столб на македонската нација*. Во: Свето Стаменов. *Јазикот - нашата единствена комплетна татковина*, II книга, Скопје, 2021, стр. 46.

⁶ Људмил Спасов. *Седумдесет години македонски правопис*, Во: Све-

литература од други народи, ние всушност градиме однос кон сопствениот јазик, правиме компаративни анализи, правиме обиди за превод или препев на дело од македонски на друг странски јазик и обратно, слушаме музика на друг јазик, гледаме филм или театарска претстава на друг јазик.

Афирмацијата на јазикот се постигнува со пишување, но и преводи на дела кои ги почитуваат стандардните јазични норми, создавање музичко, филмско или театарско дело во кое јазикот ќе биде препознатлив белег. Чистината на јазикот е вредност во рацете на професорите, преведувачите, лекторите, уредниците, презентерите, политичарите. Нестандардните стилски решенија, големиот наплив од туѓи зборови и нивното синтаксичко прилагодување, непознавањето на македонскиот акцент и слични појави се на штета на чистината на убавата стандардна форма на македонскиот јазик. Живееме во време на (не)култура на (не)писменост, на (не)читање на трудовите и книгите на авторитети, но и (не)читање и (не)почитување на авторите меѓу себе, (не)култура на (не)доволна образованост и недостаток на вистински, темелни и трајни знаења. Причините за тоа се длабоки, системски, траат со години. Но, ништо не е посвето од јазикот, бидејќи неговото траење зависи од самите нас.

Цивилизираниот човек живее во воздејство со јазикот, за него сè е јазик и јазикот е сè. Во јазикот се обединува материјалната и духовна култура на човештвото, јазикот е производ на таа симбиоза, нераскинливо единство на двете. Јазикот се движи, циркулира, преминува граници, освојува нови просторства, јазикот е жив и кога човекот молчи. Јазикот е поголем од сите нас, тој ќе ја надживее нашата трошност, но наше е да го афирмираме, да му предочиме на светот дека македонскиот

то Стаменов. *Јазикот - нашата единствена комплетна татковина*, I книга, Скопје, 2021, стр.60.

јазик е достоинствен носител на македонскиот идентитет и дека е дел од целото. Македонската држава почива врз македонскиот јазик, традиција, фолклор и оставнина која секој поединец ја чува како артефакт во културната меморија на колективот. Македонскиот творечки дух во минатото бил храбрен и од црквата, преводите на црковните книги, богослужбата на мајчин јазик, фрескосликарите, иконописците, резбарите, градителите, ктиторите, секоја нивна активност е влог во забрзаното издигнување и созревање. Визионерот Конески веруваше во виталноста на нашиот јазик во неговата сила да ластари, да буи и да даде плодови, веруваше дека тоа е јазикот на „една млада полетна литература што со секој ден се поплодотворно се разгранува“. „Докажавме, вели професорот Пандев, дека македонскиот јазик е високоразвиен литературен стандарден јазик, кој функционира во сите пори на македонското општество и на кој е создадена богатата литература која и ден – денес е предизвик за другите литератури“. Делата на македонските писатели како предизвик за превод на друг јазик, се најсилниот доказ дека македонскиот јазик е посебна целост со свои карактеристики.

И ако сè уште не сме изградиле свест за тоа дека јазикот сме сите ние и дека од нас самите зависи каде ќе бидеме во иднина, тогаш неопходно е постојано навраќање кон делото на големите македонски идеолози, Мисирков и Конески, како и кон тоа што нивните наследници го направиле и сè уште го прават за афирмација на вистината. Ова вредно двотомно издание на Свето Стаменов е токму тоа, патоказ по урнекот на оној кој Мисирков го постави, Конески го виде и тргна по него, а новите генерации научници и истражувачи продолжуваат да го следат. Репликата на Мисирков (во драмата „Последниот ден на Мисирков“, Ј. Плевнеш), *Се прашував јас сиот мој живот, гол и бос, сакав ли да ја кренам Македонија во една торба, па останав и без неа и без силата* е пресилна метафора за тоа, што значи да се крене земјата на нозе, да стои, цврсто да гази и тогаш кога

патот е камењарник, а оној што ја крева, да се положи себеси на жртвеникот. Мисирков и Конески заминаа со маркокралевска судбина, но останува аманетот, да се издржат сите битки. Само толкуј должиме на Татковината!

Во Струмица, 21 септември 2021 година

CIP – Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент
Охридски“, Скопје

811.163.3(082)
323.1(=163.3)(082)
316.7(=163.3)(082)
32(497.2):811.163.3(082)

СТАМЕНОВ, Свето

Јазикот – нашата единствена комплетна татковина / Свето
Стаменов. – Скопје : С. Стаменов, 2021. – 2 св. (419; 413 стр.);
23 см

Свето Стаменов: биобиблиографски нишки: стр. 397–411

ISBN 978–608–66519–7–8 (кн. 1)

ISBN 978–608–66519–8–5 (кн. 2)

а) Македонски јазик -- Зборници б) Македонци -- Национален
и културен идентитет -- Зборници в) Бугарија -- Македонски
јазик -- Оспорување -- Зборници

COBISS.MK-ID 55111685

Свето Стаменов

**ЈАЗИКОТ - НАШАТА ЕДИНСТВЕНА КОМПЛЕТНА
ТАТКОВИНА
II книга**

*

Уредник на изданието:
Искра Чоловиќ

*

Рецензенти:
проф. д-р Људмил Спасов
проф. д-р Димитар Пандев
д-р Ана Витанова – Рингачева
м-р Елизабета Кузмановска
Зоран Иванов

*

Лектор:
Лекторско одделение на Македонското радио

*

Компјутерска подготовка:
Свето Стаменов

*

Насловна страница:
Ристе Шурбевски

*

Печати:
Студентски сервис
Скопје
